

Centrul pentru Monitorizarea Transparenței și Responsabilității Fiscal-Bugetare

Analiză:

Proiectul bugetului de stat pe 2024

Autoare:

Diana Tăbleț - diana@funky.org

Elena Calistru - elena@funky.org

Guvernul publică un buget întârziat și cu serioase probleme de credibilitate

Ministerul Finanțelor a publicat proiectul de buget pe 2024 pe 13 decembrie, fiind în întârziere cu aproape o lună față de [termenul legal](#) de 15 noiembrie pentru transmiterea acestuia către Parlament. Pe lângă publicarea cu întârziere, pare că nici procedura de transparență bugetară (minim 10 zile) nu va fi respectată.

Din păcate, graba strică treaba. Iar. În bugetul aprobat pentru 2023, veniturile au fost supraestimate, întreaga construcție bugetară fiind afectată. În loc să repare în timp util această eroare (să „astupe gaura bugetară”), Guvernul a preferat să vină cu soluții care nu recunosc propria-i responsabilitate. O decizie privind tăierea unor cheltuieli bugetare sau atragerea unor noi venituri sustenabile a fost amânată până spre finalul anului

(octombrie), ceea ce a făcut ca bugetul pe 2023 să fie un exemplu clar de lipsă de predictibilitate. Consecințele le suportăm toți cei care plătim taxe și impozite.

Anul 2023 a marcat o anomalie și prin lipsa unei rectificări bugetare, conducând la alocări de fonduri netransparente și subiective, în contradicție cu standardele de management financiar. Acest lucru se vede în felul în care Fondul de rezervă și alocarea acestuia prin Hotărâri de guvern a devenit un mod de guvernare în sine.

Analiza bugetului de stat pentru 2024 în România evidențiază probleme grave de credibilitate, accentuate de publicarea întârziată și proiecții nerealiste. Guvernul a supraestimat veniturile, în special din fondurile UE, și a subestimat cheltuielile, ceea ce a creat un deficit bugetar semnificativ.

Există discrepanțe între proiecții și cifre reale, în special în sectoare cheie ca sănătatea și educația și nerespectarea unor angajamente. De exemplu, deși în 2023 a fost schimbată legea educației pentru ca acesteia să îi fie alocat un procent de 15% din bugetul general consolidat, Guvernul decide să ignore această obligație legală din chiar primul an, iar profesorii pare că nu vor avea prea mult noroc nici cu promisiunile referitoare la mărirea salariilor.

În ceea ce ține de sănătate, este greu de crezut că golul de finanțare din bugetul sănătății va fi astupat doar prin optimism, având în vedere faptul că sumele alocate în 2024 sunt bazate pe speranța că vor fi încasați mai mulți bani din contribuții. Totodată, deși realitatea ultimului an ne arată că Guvernul a reușit să rateze oportunitatea de a face investiții în spitale din PNRR, pare că bugetul pe 2024 aduce cu sine și tăierea posibilității ca ONG-urile să facă spitale în locul său (fiind eliminată posibilitatea sponsorizărilor printr-un [proiect de OUG](#) care acompaniază proiectul de buget, fapt reflectat și în construcția bugetară).

Analiza semnaleză dificultăți ale guvernului de a-și îndeplini angajamentele bugetare, sugerând continuarea gestionării ineficiente a finanțelor.

Introducere

Estimările macroeconomice¹ pentru anul 2024 indică o valoare a produsului intern brut (PIB) de 1.733.821 milioane lei, o creștere economică de 3,4% față de anul precedent și o inflație medie anuală de 6%. În același timp, deficitul bugetar² estimat pentru anul 2024 ajunge la -5% din PIB, mai mare decât deficitul înregistrat de bugetul general consolidat la finalul lunii octombrie a anului 2023 (-3.97% din PIB), dar mai mic decât deficitul înregistrat la finalul anului 2022 (-5,68% din PIB).

Prezentare generală

[Bugetul de stat propus pentru anul 2024](#) este construit pe un deficit de -96 miliarde lei, cu o valoare totală a veniturilor de 308,75 miliarde lei, respectiv cheltuieli însumând 404,8 miliarde lei. Veniturile estimate pentru următorul an bugetar sunt cu peste 12% mai mari decât bugetul pe anul 2023 (275,36 miliarde lei) și cu 32,73% mai mari decât execuția bugetară de la finalul anului 2022. Similar, cheltuielile cresc față de anii precedenți, cu 51,5 miliarde lei (creștere de 14,5%) față de bugetul pe anul 2023 și cu aproape 90 de miliarde lei (28%) față de execuția din anul 2022.

---

¹ Conform documentului [„Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2024-2026”](#), pagina 22.

² Aferent bugetului general consolidat

Bugetul veniturilor

Veniturile pe care statul prognozează că le va încasa în anul 2024 (308,75 miliarde lei) se împart în: venituri curente, în valoare de 238,02 miliarde lei (77,09% din total), venituri din capital în valoare de 372,43 milioane lei (0,12%) și subvenții (în valoare de 59,85 miliarde lei, respectiv 19,38% din totalul veniturilor).

Veniturile curente prognozate pentru următorul an bugetar sunt mai mari cu 47,53 miliarde lei (creștere nominală de aproape 25%) față de veniturile încasate la finalul anului 2022³, respectiv cu 34,6% mai mari față de veniturile curente încasate la finalul lunii octombrie a anului 2023⁴. Veniturile curente bugetate pentru anul 2024 se împart în:

1. **Venituri fiscale (impozite și taxe) - 200,29 miliarde lei** (creștere nominală de 25,5% față de finalul anului 2022, 37,7% față de finalul lunii octombrie a anului 2023, respectiv 20,26% față de execuția preliminară de la final de 2023);
2. **Contribuții de asigurări - 15,01 miliarde lei** (creștere de aproximativ 40%, atât față de sumele încasate până la finalul anului 2022, cât și față de valoarea acestor venituri înregistrată până la finalul lunii octombrie a anului 2023. Față de execuția preliminară de la finalul anului 2023, aceste venituri cresc cu 16,63%);
3. **Venituri nefiscale** (includ veniturile din proprietate, din dobânzi, din vânzări de bunuri și servicii, amenzi etc.) - **22,71 miliarde lei** (creștere de 1,57% față de execuția preliminară de la finalul anului 2023).

Veniturile din capital reprezintă sumele provenite din valorificarea unor bunuri, iar bugetul pentru anul 2024 este cu 26% mai mare față de încasările înregistrate până la final de octombrie 2023, respectiv cu 21% mai mic față de anul bugetar 2022.

---

³ Conform [bugetului general consolidat din perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2022](#).

⁴ Conform [bugetului general consolidat din perioada 1 ianuarie - 31 octombrie 2023](#).

Veniturile din subvenții se împart astfel:

1. **25,5 miliarde lei - Sume primite de la UE/ alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări.** (de 26 de ori mai mult față de anul 2022, respectiv de 9 ori mai mare față de perioada ianuarie - octombrie a anului 2023).
2. **10,4 miliarde lei - Sume primite de la UE/ alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări aferente cadrului financiar 2014-2020**
3. **24,96 miliarde lei - sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocate pentru PNRR.** Acest buget este mai mare cu 138 de ori față de execuția din anul 2022, respectiv de 27 de ori mai mare față de execuția bugetară de la finalul lunii octombrie a anului 2023. Totuși, este important de menționat că bugetul pentru componenta nerambursabilă din [anul 2023 a fost de 11,39 miliarde](#) (cu o execuție a bugetului pentru componenta nerambursabilă a PNRR de 8% până la finalul lunii octombrie), iar [în anul 2022 de 8,87 miliarde](#) (o execuție de 2,07% pentru această componentă).

Cât de credibilă este prognoza veniturilor?

Câteva exemple, pentru că cifrele vorbesc de la sine:

Capacitatea de colectare și o proastă estimare a veniturilor pe 2023 au dus la așa numita „gaură bugetară”. Din păcate, nu pare că în 2024 veniturile sunt estimate cu mai multă grijă. Guvernul României nu a reușit să își îndeplinească angajamentele asumate chiar prin propriul buget, așa că sumele pe care chiar am reușit să le colectăm la bugetul de stat în 2023 sunt mult sub așteptări.

La fel, sperând că măcar banii UE ne-ar putea salva, și în ceea ce privește PNRR și fondurile europene „clasice” este greu de crezut că, având în vedere întârzierile de până acum, vom reuși să recuperăm acest decalaj. Diferențele dintre [bugetul aprobat pe 2023](#)

versus [execuția preliminară pe 2023](#) (ce s-a întâmplat în realitate) și programul pe 2024 arată astfel:

Tip venit	Buget 2023	„Gaura” bugetară	Execuție preliminară 2023	Proiect buget 2024
Venituri fiscale (taxe și impozite pe care trebuia să le colecteze ANAF)	180.82 miliarde lei	-12.58 miliarde	168.24 miliarde lei	200.29 miliarde lei
PNRR	11.4 miliarde lei	-8.3 miliarde	3.06 miliarde lei	24.97 miliarde lei
Fonduri europene „clasice” (CFM 2014-2020)	43.68 miliarde lei	-19.95 miliarde	23.73 miliarde lei	38.84 miliarde lei

Bugetul cheltuielilor

Bugetul de 404,8 miliarde lei prognozat pentru cheltuielile anului 2024 se împarte în cheltuieli curente (382,54 miliarde lei, respectiv 94,5% din total), cheltuieli de capital (19,61 miliarde lei, 4,8% din total) și operațiuni financiare (2,63 miliarde lei, reprezentând 0,6% din total). Față de execuția bugetară a anului 2022, cea mai mare creștere a cheltuielilor este înregistrată în cazul cheltuielilor de capital, cu o mărire nominală de 88,5% (diferență de 9,21 miliarde lei), urmată de creșterea de 57,5% a cheltuielilor cu operațiuni financiare. Bugetul pentru cheltuielile curente înregistrează o creștere nominală de 25% față de cheltuielile realizate pe toata perioada anului 2022.

Prezentare pe tipuri de cheltuieli

[Cheltuielile curente](#) de la bugetul de stat, prognozate pentru anul 2024, reprezintă cea mai mare parte din totalul cheltuielilor prevăzute în legea bugetului de stat. Detaliat, acestea arată astfel:

Tip cheltuială (curente)	Buget 2023	Execuție preliminară 2023	Diferență dintre execuție și buget inițial 2023	Proiect buget 2024
Cheltuieli de personal	63,18 miliarde lei	66,35 miliarde lei	+3,17	76,76 miliarde lei
Bunuri și servicii	14,83 miliarde lei	12,71 mld lei	-2,12	13,67 miliarde lei
Dobânzi	27,8 miliarde lei	29,56 mld lei	+0,76	32,43 mld lei
Subvenții	5,7 mld lei	11,11 mld lei	+5,41	6,15 miliarde lei
Fondurile de rezervă	685 milioane lei	7,82 mld lei	+7,13	3 mld lei
Transferuri între unități ale administrației publice	45,4 miliarde lei	52,09 mld lei	+6,7	63,41 miliarde lei
Alte transferuri	27,25 miliarde	26,57 mld lei	-0,68	25,77 miliarde
Proiecte cu finanțare din	6,03 miliarde lei	13,59 mld lei	+7,56	32,8 miliarde lei

Fonduri Externe Nerambursabile (FEN) postaderare				
Asistență socială	60,3 miliarde lei	67,13 mld lei	+6.83	64,09 miliarde lei
Proiecte cu finanțare din FEN aferente cadrului financiar 2014-2020	52,57 mld lei	45,27 mld lei	-7,3	15,45 miliarde lei
Alte cheltuieli	5,7 mld lei	7,1 mld lei	+1,4	10,52 miliarde lei

Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR	13,4 mld lei	3,9 mld lei	-9.5	29,51 miliarde lei
Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR	7,08 mld lei	5,22 mld lei	-1,82	8,88 miliarde lei

Cheltuieli afere programelor cu finanțare rambursabilă	868,76 milioane lei	898,16 milioane lei	+29,08	1,04 miliarde lei
--	------------------------	------------------------	--------	----------------------

Credibilitatea bugetară pe cheltuielile curente din anul 2023 este foarte slabă, cu diferențe majore între execuție și bugetul inițial. Pentru cele mai multe tipuri de cheltuieli execuția a fost mai mare în realitate față de prognoza bugetară. **Cea mai mare deviație poate fi observată în cazul fondului de rezervă, din care s-au bugetat cheltuieli în valoare de 685 milioane lei și s-au cheltuit 7,82 miliarde, reprezentând o diferență de peste 1000%.**

Anul 2023 a fost singurul din istoria recentă în care Guvernul a decis să nu opereze o rectificare bugetară, ceea ce a dus la o anomalie în felul în care s-a cheltuit bugetul - în locul unei proceduri supuse controlului (chiar și imperfect) al Parlamentului și publicului (rectificările trebuie asumate prin Ordonanță/ OUG sau proiect de lege), Guvernul a preferat să aloce banii urgent acolo unde a fost nevoie prin Hotărâre de Guvern, adică prin Fondul de rezervă bugetară. Acest mecanism este unul netransparent și subiectiv, fiind în serioasă contradicție cu standardele în materie de management al finanțelor publice.

În schimb, în ceea ce privește cheltuielile din FEN clasice și din PNRR, cheltuielile sunt mai mici decât planificarea inițială - indicând incapacitate de absorbție a fondurilor europene disponibile.

Cheltuielile de capital (investiții) se împart în 88,7% (17,4 mld lei) active nefinanciare și 11,2% active financiare (2,2 miliarde lei). Operațiunile financiare se împart în: 8 milioane lei pentru împrumuturi și 2,62 miliarde lei pentru rambursări de credite.

Bugetul investițiilor de stat pentru anul 2024 este planificat astfel:

- 3,75 miliarde lei pentru construcții;
- 938 milioane lei pentru mașini, echipamente și mijloace de transport;
- 108,3 milioane lei pentru mobilier, aparatură birotică și alte active corporale
- 9,10 miliarde lei pentru alte active fixe;
- 2,51 miliarde lei pentru stocuri de luptă, rezerve de stat și de mobilizare;
- 653,68 milioane lei pentru reparații capitale aferente activelor fixe;
- 2,21 miliarde lei pentru participare la capitalul social al societăților comerciale.

Când vine însă vorba de diferențele între ce este planificat și ce se întâmplă în realitate, lucrurile stau altfel. Ambii premieri din coaliția PSD-PNL au afirmat sus și tare că investițiile sunt o prioritate pentru România. Ca și la momentul adoptării bugetului pe 2023, avem serioase dubii cu privire la capacitatea de a duce la bun sfârșit promisiunile privind investițiile. Dacă ne uităm pe ce s-a promis în 2023 și ce s-a plătit efectiv, diferența este de 18.45 miliarde neinvestite.

Tip cheltuială de investiții	Buget 2023 (miliarde lei)	Execuție preliminară 2023 (miliarde lei)	Diferență dintre execuție și buget inițial 2023 (miliarde lei)	Proiect buget 2024 (miliarde lei)
TOTAL	100.3	81.85	-18.45	107.29
Proiecte cu finanțare din Fonduri Externe Nerambursabile (FEN) postaderare	6.03	13.4	7.37	32.8
Proiecte cu finanțare din FEN aferente cadrului financiar 2014-2020	52.57	45.27	-7.3	15.45
Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR	13.4	3.9	-9.5	29.51

Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR	7.08	5.22	-1.86	8.88
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	0.87	0.9	0.03	1.04
Cheltuieli de capital	20.35	13.16	-7.19	19.61

Nici măcar în domeniul Transporturilor, unde [Sorin Grindeanu spunea](#) că până la finalul anului se va ajunge la 30 miliarde lei cheltuiți pe investiții, lucrurile nu au fost în realitate atât de roz - bugetul total de investiții (majoritar din fonduri europene clasice și PNRR) a depășit cu puțin alocarea inițială pentru 2023, ajungând la plăți de 15.67 miliarde lei.

Prezentare pe domenii

Cheltuielile totale împărțite pe domenii principale arată astfel:

Domeniu (clasificație funcțională)	Buget 2023	Execuție preliminară 2023	Proiect buget 2024
Autorități publice și acțiuni externe	47,55 mld lei	42,44 mld lei	48,13 mld lei
Cercetare fundamentală și cercetare dezvoltare	3,25 mld lei	2,78 mld lei	2,79 mld lei

Alte servicii publice generale	3,36 mld lei	10,23 mld lei	7,8 mld lei
Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi	39,37 mld	31,17 mld lei	35,24 mld lei
Transferuri cu caracter general între diferite nivele ale administrației	14,8 mld	21,15 mld lei	25,58 mld lei
Apărare	27,51 mld lei	20,3 mld lei	26,33 mld lei
Ordine publică și siguranță națională	32,78 mld lei	32,81 mld lei	32,11 mld lei
Invățământ	34,09 mld	38,46 mld lei	59,12 mld lei
Sănătate	20,02 mld	14,37 mld lei	18,78 mld lei
Cultură, recreere și religie	5,4 mld lei	5,3 mld lei	5,6 mld lei
Asigurări și asistență socială	62,73 mld	69,24 mld lei	66,4 mld lei
Locuințe, servicii și dezvoltare publică	7,23 mld	8,31 mld lei	10,93 mld lei
Protecția mediului	3,46 mld	3,41 mld lei	2,65 mld lei
Acțiuni generale economice, comerciale și de muncă	10,05 mld lei	12,65 mld lei	5,23 mld lei
Combustibili și energie	1,4 mld	3,6 mld lei	429,92 milioane lei (0,42 mld)
Industria extractivă, prelucrătoare și construcții	390 milioane lei	341 milioane lei	500 milioane
Agricultură, silvicultură, piscicultură și vânătoare	26,64 mld lei	24,2 mld lei	26,15 mld lei
Transporturi	22,7 mld lei	22,58 mld lei	29,33 mld lei

Comunicații	414 milioane lei	186,5 milioane lei	831,25 milioane lei
Cercetare și dezvoltare în domeniul economic	352 milioane lei	339,2 milioane lei	455 milioane lei
Alte acțiuni economice	120 milioane lei	34 milioane lei	55 milioane lei

Educație

Alocările din proiectul bugetului de stat pe anul 2024 pentru învățământ prevăd cheltuieli în valoare totală de 59,12 miliarde de lei. Acest buget este mai mare cu 73,42% față de bugetul alocat la începutul anului 2023 și cu 53,7% mai mare față de execuția preliminară de la finalul anului în curs. Chiar dacă propunerea bugetară pentru anul următor este cu 1,5 ori mai mare față de cheltuielile înregistrate în anul 2023, bugetul pentru educație reprezintă 3,4% din PIB-ul estimat pentru anul bugetar 2024, respectiv 8,78% din cheltuielile bugetului general consolidat⁵. Ținta de alocare bugetară pentru domeniul învățământului a fost de 6% din PIB până în anul 2022, stabilită prin [legea educației naționale](#), care a fost înlocuită cu [legea învățământului superior](#), în care ținta de alocare bugetară este de 15% din cheltuielile bugetului general consolidat (BGC). [Prim-ministrul Marcel Ciolacu a decis însă tăierea țintei de 15% din BGC pentru anul 2024](#), urmând ca articolele aferente să intre în vigoare începând cu anul 2025. Cu toate acestea, este relevantă raportarea la cele două ținte, cu atât mai mult cu cât [niciodată în ultimii 7 ani România nu și-a atins ținta de 6% din PIB pentru educație, și nici de 15% din BGC, plasându-se de asemenea mult sub media europeană în materie de cheltuieli pentru învățământ](#).

Din totalul de 59,12 miliarde alocate, de la bugetul de stat, pentru învățământ, 57,37 de miliarde sunt gestionate direct de către Ministerul Educației, care gestionează, de

⁵ Estimate la 672,76 miliarde lei, conform [strategiei fiscal-bugetare pentru perioada 2024-2026](#), pagina 22.

asemenea, 99% din cheltuielile de personal revenite domeniului învățământului. Cheltuielile de personal bugetate în anul 2024 pentru învățământ sunt mai mari cu 23,9% față de execuția preliminară din anul 2023 și cu aproape 41,3% față de cheltuielile de personal bugetate pentru învățământ în anul precedent. Bugetul de stat și bugetul Ministerului Educației Naționale nu prevăd însă sumele detaliate pe tipuri de cheltuieli de personal, nefiind suficient de clar cât s-a bugetat pentru mărirea salariilor cadrelor didactice. [Ordonanța de urgență privind unele măsuri-fiscal bugetare](#) în domeniul cheltuielilor publice prevede o mărire salarială de 13% față de luna decembrie a anului 2023, urmând ca de la 1 iunie 2024 să fie acordată „diferența de până la 20%”.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și de la prevederile art. 12 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, quantumul brut al salariilor de bază ale personalului didactic, personalului didactic auxiliar precum și ale personalului nedidactic din sistemul național de învățământ se majorează în anul 2024 cu 20% în două tranșe, după cum urmează:

a) începând cu data de 1 ianuarie 2024 se acordă o majorare cu un procent de 13% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2023;

b) începând cu data de 1 iunie 2024 se acordă diferența până la 20%.

Bugetul detaliat al domeniului „învățământ”, prezentat pe tipuri de cheltuieli			
Cheltuială	Buget 2023	Execuție preliminară 2023	Proiect buget 2024
TOTAL GENERAL	34,09 mld	38,46 mld	59,12 mld
1. Cheltuieli curente	33,8 mld	38,18 mld	58,84 mld
<i>Cheltuieli de personal</i>	23,3 mld	26,55 mld	32,82 mld
<i>Bunuri și servicii</i>	0,29 mld	0,27 mld	0,29 mld
<i>Transferuri între unități</i>	6,86 mld	7,2 mld	7,6 mld

<i>ale administrației publice</i>			
<i>Alte transferuri</i>	9,3 milioane	28,30 milioane	31,30 milioane
<i>Asistența socială</i>	0,43 mld	0,38 mld	0,43 mld
<i>Alte cheltuieli</i>	1,22 mld	2,7 mld	5,23 mld
<i>Proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR</i>	12,87 mld lei	0,28 mld	12 mld
<i>Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR</i>	0,35 mld	0,24 mld	0,3 mld
<i>Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă</i>	0,16 mld	0,16 mld	0,1 mld
2. Cheltuieli de capital	0,3 mld	0,27 mld	0,28 mld
<i>Construcții</i>	0,26 mld	0,24 mld	0,26 mld
<i>Mașini, echipamente și mijloace de transport</i>	0,023 mld	19 milioane lei	95 milioane lei
<i>Alte active fixe</i>	2,78 milioane	5 milioane	3,9 milioane
<i>Reparații aferente activelor fixe</i>	4,4 milioane	4,36 milioane	2,5 milioane

Sănătate

În ceea ce privește bugetul pentru sănătate, acesta este alocat prin două surse principale - direct din bugetul de stat și prin Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS)⁶.

Problemele principale cu bugetul alocate pe 2023 și felul în care este gândit bugetul pe 2024 sunt:

- Veniturile CNAS au fost mult subestimate, diferența între veniturile reale din 2023 și cheltuieli fiind undeva la 10 miliarde, o gaură bugetară despre care nu știm decât parțial cum a fost acoperită (de exemplu, prin Fondul de rezervă, dar există și datorii reclamate de diverși furnizori)
- Gaura mare bugetară a fost acoperită din subvenție mult mai mare de la bugetul de stat față de ce se estima inițial, iar în 2024 pare că există un și mai mare optimism că nu va mai fi nevoie de o subvenție semnificativă (ea este redusă de la 10.8 miliarde în execuția preliminară pe 2023 la nici 2 miliarde pentru 2024)
- Bugetul gestionat direct pentru sănătate din bugetul de stat (Ministerul Sănătății și parțial câteva alte ministere care au spitale) este însă mult sub-cheltuit - de la alocarea de 20 miliarde lei, sunt plătite doar puțin peste 14 miliarde.
- O posibilă explicație este faptul că era estimat inițial ca proiectele din PNRR să aibă niște cheltuieli de 4.36 miliarde lei (urmând a fi rambursate ulterior), însă au fost realizate cheltuieli sub 500 milioane lei.

---

⁶ Mai există și resursele alocate prin bugetele locale, însă acelea vor fi aprobate abia după publicarea bugetului de stat.

Bugetul detaliat al domeniului „sănătate”				
Linie bugetară	Buget 2023 (miliarde lei)	Diferență (miliarde lei)	Execuție preliminată 2023 (miliarde lei)	Proiect buget 2024 (miliarde lei)
TOTAL VENITURI CNAS	54.15	-5.36	48.79	60.28
Venituri din contribuții de sănătate	45.6	-1.25	44.35	56.22
Subvenție de la bugetul de stat	5.2	5.6	10.8	1.97
TOTAL CHELTUIELI Casa Națională de Asigurări de Sănătate	54.16	5.58	59.74	62.37
Produse farmaceutice, materiale sanitare specifice si dispozitive medicale	14.76	5.17	19.93	19.9
Spitale generale	11.9	2.43	14.33	14.49
Total cheltuieli Sănătate (buget de stat)	20.03	-5.66	14.37	18.79
Proiecte PNRR (printre care celebrele spitale)	4.36	-3.9	0.46	5

Atragem atenția asupra unei posibile evaluări mult prea optimiste privind ceea ce se întâmplă cu bugetul Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. Principala diferență față de bugetul pe 2023 o reprezintă faptul că Guvernul estimează că veniturile din contribuții de sănătate vor crește cu aproape 12 miliarde de lei, ca urmare a măsurilor de lărgire a sferei de aplicare a acestora, prin eliminarea unor scutiri.

Însă, dacă ne uităm la datele pe care este construit bugetul⁷, estimatul de încasare pare foarte optimist, ceea ce ridică serioase dubii cu privire la faptul că bugetul CNAS nu va avea iar nevoie de subvenții semnificativ mai mari decât cele estimate:

	2022	2023	2024
Contribuții sănătate (proiect buget CNAS)	37,966,492,00 0 lei	41,954,703,000 lei	52,695,442,000 lei
Venit mediu brut (CNP)	6,126 lei	6,935 lei	7,567 lei
CASS venit mediu brut 10%)	613 lei	694 lei	757 lei
Medie contributori (angajați) potrivit calcule bazate pe proiect buget (total contribuții sănătate/ CASS mediu/ 12 luni)	5,164,666	5,041,421	5,803,207
Număr mediu salariați (CNP)	5,209,500	5,258,600	5,342,000

⁷ [Raport privind situația macroeconomică pe anul 2024 și proiecția acesteia pe anii 2025-2027](#) și [Prognoza de toamnă](#) a Comisiei Naționale de Prognoză pe care este acest Raport construit.